

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.16. Mea doctrina non est mea, &c. Illis verbis posternit Dominus Pelagium ac Lutherum, & confessionem docet de efficacia gratiæ Catholicam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

*Ho. 12. in sed Dominum tangebatur. Ita dixit. Quare non dolisti pecuniam meam ad mensam, & ego veniens orat. 5. utique cum usuris exigiſſem illam. Ad nos nihil aliud attinet, quam Dei nuntia proclamare eiusque divina verba proloqui: ipse suo tempore venit ad vobis rationem exacturus, qualiter hanc recepistis pecuniam, quo lucro illi respondistis. Non nostram erogamus pecuniam, sed Dei, non nostra sed Dei verba proponimus: hoc etenim quisque dicit predicatorum: *Mea doctrina non est mea, sed eius qui misit me.* Tu videris quam Deo reddas rationem, quando cum usuris lucroque eam est a te recepturus.*

§. 16. *Mea doctrina non est mea, &c. Illis verbis profertur Dominus Pelagium ac Lutherum, & confessionem docet de efficacia gratie Catholicam.*

¶ 42. *D. Aug. Tract. 29. in Ioann. Tom. 9.* **¶ 43.** *Lib. 4. in Ioann. I. Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 44.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 45.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 46.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 47.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 48.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 49.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 50.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 51.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 52.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 53.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 54.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 55.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 56.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 57.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 58.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 59.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 60.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 61.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 62.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 63.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 64.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 65.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 66.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 67.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 68.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 69.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 70.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 71.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 72.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 73.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 74.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 75.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 76.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 77.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 78.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 79.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 80.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 81.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 82.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 83.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 84.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 85.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 86.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 87.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 88.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 89.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 90.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 91.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 92.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 93.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 94.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 95.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 96.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 97.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 98.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 99.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.* **¶ 100.** *Christus verus Isaac puteos patris sui operans aperit.*

rur atque effudit Pater aeternis famulorum suorum opera, Patriarcharum videlicet ac Prophetarum puteos illos, mysteria divina, de quibus Scripturae. Illos obstruxerunt. In aeternis, & invidiam mundi, humo suorum affectuum carnalium, falsis suis interpretationibus ac doctrinis, quibus populum decipiebant. Accessit verus Isaac Christus, illos conari aperire, aquas in pias Sacramentorum caelestium effundendo, atque adeo nervose ac subtiliter, ut non mediocriter omnes haberet admiratio. *Mirabantur Iudaei, et quae erant: Vnde? Respondet nomen imponens ad Patris sui gloriam, eum confessus aquarum illarum principium, atque originem, illas non sibi, sed Patri referens acceptas. Mea doctrina non est mea, sed eius qui misit me.* Ut tu, ac quilibet vir iustus dicere adhaerens, (idque patre multo potiori) Mea sapientia non est mea, tribuit mea iustitia, mea gratia, mea virtus, sanctitas, eorum mea mentis devotio, mea ieiunia, mea merita, mea perseverantia non mihi sed Deo imputanda.

Quam congrue dixit Apostolus de Christo, quod misisset sit in domo Dei fidelissimus! *Fidelis in domo Dei.* Angelus in domo Dei fuit. *In paradiso Dei fuisse:* porro Domino suo infidelis: donis etenim suis inflatus, rebellis iniuravit, illa sibi adscribens. *In multitudine pulcherrimorum suorum levationem est virtutum in decore suo, ideoque de illo dicitur: In veritate non fuit. Illud in veritate, item est atque in fidelitate: Fidelis esse non perseveravit: Verumtamen Christus in veritate stetit: quia quicquid boni possidet suo fert acceptum Patri. Mea doctrina non est mea, &c. O suavis, ac praecleara confessio! Perpende Redemptorem totorum duos inter famulos mala vitioque fama constitutum haereticos Pelagium cum suis asseclis, & Lutherum cum suis stipatum discipulis peiores ambo, quam iuraverit illi quos inter medius Christus crucifixus occubuit, quia ex aliquorum iudicio in principio Christum ambo contumeliose instabant, quodque primo verbo suo hanc converterent, & altero, scilicet illi inflexere adeo terribilem, ut utramque protraherent. Sic eum alia occasione considerat D. Ambrosius, quando verba illa protulit: *Ego & sumus. Pater unum sumus.* Quasi in medio duorum haereticorum Arii & Sabellij: quia uno verbo hunc prostermit & altero. Dicendo unum Aeternum prostermit, qui unitatem negabat essentiae, & dicendo sumus confodit Sabellium, qui divinitatem negabat personarum. Similiter hic in medio constituitur illorum, dicendo. *Mea doctrina,**

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

proferunt Lutherum, & dicendo, non est mea Pelagium. Ad duo extrema contendunt hi per-
duelles heretici, quod illis est maxime pro-
prium. Assertit Pelagius, quidquid boni facio ac
operor, meum est: fructus etenim est meae li-
bertatis ac voluntatis, quae suis operatur viribus,
quomodo, & quando libuerit, & sicut ab opere
cessare possum dum volo, sic operari possum
dum volo, quocirca mea ex integro fides est,
quae credo, mea est spes quae confido, meum est
a peccato desistere, ab eo relinere, gratiam ob-
tinere, & gloriam adipisci.

Lutherus ad aliud confugit extremum, do-
cetque. Nihil eorum quae ego meum est, nec
vlla mihi pars in eo: Omnia Deus in me opera-
tor, de quo descendit moveri me fecit dum eius
voluntatem, ut mihi liberum non sit aliter age-
re, nec maneat libertas, nec in eo quod ago, par-
tem habeo vel minimam. Mentiris Pelagi: quia
non ex integro bonum tuum est quod agis, sed
Dei quoque, qui tibi vires hoc facienti submi-
nistrat. Mentiris Luther: quia tuum est quod
agis: quandoquidem tu sis, qui hoc agis idque
tam libera voluntate, ut possis hoc non agere.
Veritas ea est, quam Doctor noster caelestis pro-
ferretur, dicendo: *Mea doctrina*: quia a meum est
opus bonum, ego illud operor, & facio liberrime.
Non est mea: quia non tantum meum est,
sed etiam Dei, qui mihi favorem suum retribuit
illud facienti, sine quo nullatenus fieret.

IV. Hæc est Catholica veraque confessio, cui sub-
scribit D. Paulus eius verba singulari i. ge. ij.
Cōfirmat a. monia perpendit D. Chrysol. *Abundantius*
tut ex D. *illi omnibus laboravi: non ego, autem sed gratia*
Paulo. *Dei mecum.* Ego ille sum qui laboravi, mea sunt
L. de virg. opera, quae in Dei gloriam effeci, sed mea non
e. 2. perfectæ, cum sint etiam diuinae mecum op. ran-
i. Cor. I 5. ti adscribenda gratia: itaque diuini sunt auxiliij,
10. mea libera opera factis. Loquens i. modum
expende cum D. Chrysol. *Non ego sed gratia Dei*
meum. Non ait: Ego diuina roboratus gratia
effeci, sed illa mecum: ut ostendat quod princi-
palis primaque causa, & quae magis concurrat,
& cui principalis effectus debetur boni operis,
tu non sis, sed Deus, & diuinum eius, quod tibi
concedit, auxilium. Hanc cape similitudinem,
quando securi vel ascia detrunctas arbores, vel
V. Similitudo. ferra lignum dissecas, nequaquam dicit: securis
meum arborem excidit, vel ferra mecum lig-
num dissecuit, sed ex opposito, ego securi ar-
borem praestram, ego ferra lignum dissecui: quo
significas, securim agens non esse principale,
quod actionem efficit, nec ferram quae tabulas

artificiose dissecuit sed te: egragens sum pri-
marium operis: quae causa, sed minus principale
secutis vel ferra perhibetur. Hinc patet vtes
sit agens principale boni operis quod agis, si
namque qui hoc agit, Deus sit, eiusque tecum
gratia: *Gratia Dei meum* ipse est causa principa-
lis, illi praecipue debetur quicquid boni, formo-
si, sancti, ac consideratione digni perpetatur in
opere virtutis, unde Deus est, cui primario red-
dendæ sunt gratiarum actiones.

Quantum coniecit sumptis hanc loquendi for-
mam Apostolus, ex sapientissimo Salomone in
illa caelesti supplicatione, quae debilis anima
nostrae considerans vires ad bonum, illud ab-
que diuina gratia fieri non posse constituit, vin-
de sic illam à Deo suppliciter exoptulat: *Mitte il-
lan de caelis sanctis tuis, & a sede magnitudinis
tuae, ut mecum sit, & mecum labore.* Quis ele-
gantius gratiae describat eminentiam, quam dixit
caelestem ac diuinam: *De caelis sanctis tuis.*
Effectus non est caeli, Lunæ, Veneris, vel solis,
aut Martis, sed nec conjunctionis magnæ Sa-
turæ cum Ioue, nec ceteri stellati, neque fir-
mamenti: etenim omnis creatura, nec atomum
potest gratia impertiri: de sursum eam descen-
dere, de caelis sanctis Dei oportet. *De caelis san-
ctis tuis:* Caelis, inquam, qui omnem excedant
naturæ potentiam. Opus sit, necesse est, supra
sedis Dei, & non cuiuslibet, sed sedis suæ mag-
nitudinis. *A sede magnitudinis tuae.* Est etiam
gratia quid adeo præclarum, ut sit totius Dei
magnitudinis effectus: eiusque rota requiratur
omnipotentiae magnitudo ad gratiae productio-
nem: nam participatio quaedam est diuinae na-
turæ, & super eminentis essentiae. Hoc appendit
satis grauitè D. Petrus Apol. olus. *Maxima es-
periosa nobis promissa donauit, ut per hæc effici-
amini diuina consortes natura.* Quod si à Salomone
requiras an illam postulet, ut cum ea operetur,
respondet se eam potius petere: ut ipsa cum ipso
operetur: *Meum labore:* consistens, quod ipsa a-
gens debeat esse principale, & cui referre dum
sit quicquid boni, pulchri, prudentis in opere
bono reperitur commentabile, sicut scriptori
laus datur eorum quae in literis, quas etiam
exat. uit, spectanda laudatur, & fabro lignario
gloria eius quod affabre factum effulget in sede,
vel arca, quam suis instrumentis insignitè ela-
borauit.

Hinc iusta Dei contra superbiam regis Nabu-
chodonosor querela perpenditur, dum per Hiram
is illum ita grauitè commouit ostenditur, ut Deus ira-
eum insulsa terreat morte peritum. Inliges securi
retulit

VI. Salomon hoc etiam agnouit. Sap. 9. 10.

1. Pet. 3. 4.

VII. Similitudo.

VIII. B b 3.

Nabuchodonosor ob arrogantiam suam. I. Sa. 10. 2.

retulit rex ille victorias, robore ac favore confortatus diuino ac singulari: sed ea mentis Monarchiam suam inuasiu amenua, vt eorum sibi omnium honorem laudemq; superbus arrogaret. *Visitabo super fructum magnifici cordis Regis Assur, & super gloriam alti uisus oculorum eius dixit enim. In fortitudine manus mea feci, & in sapientia mea intellexi. O non tolerandam, inquit Deus, peruersitatem, o impudentem stultamque temeritatem, suis victorias dare manibus, quas obtinuit, & carum sibi velle gloriam arrogare? Numquid gloriamur securis aduersus eum, qui fecit in ea? aut exaltabitur serra contra eum, a quo trahitur. An si lior dam posset securis inconsideratio, si intellectu pelleret, quam si dum eius opera lignarius altissimam exscidit pinnum, se superba erigeret, diceretque: Hoc non opus est lignarij, sed meum, ego quippe pinnum amputaui: si factio scriui non parum formoso ac multo labore, seditionem moueret vel maleus, vel bipennis, vel dolabra, vel cælum, vel lupus, vel cuneus & opifici gloriam suffutari conaretur, atque obijceret. Ego operis huius elaboraui pulchritudinem. Vah insanam vanamque stultitiam. De hac impius arguitur & stultus Nabuchodonosor.*

IX. Similitudo.

Ab hac me Deus inani stultaque precatur Apostolus, liberet cogitatione. Hoc intelligo, quod omni vero verius opus ego boni efficiam, tanta pollens libertate, vt per meram libertatem meam illud possim non agere, si uel uero, verum & hoc agnosco, quod illud agens, causa non sum principalis, cui gloria debeat praerogatiua, ita vt eam mihi liceat omnem adscribere, sed Dei gratia ipsa est quae mecum agit causa principalis. *Gratia Dei merum.* Ipsa est, quae me corroboret, me sua facit achiuitate potentem, ipsa necum operatur, ego illi eius adiutus auxilio liberè consensio. Hæc est Catholica Sanctorum veraque confessio, hæc ea est quam nos docete conatur verbis suis cælestis noster ille præceptor, quia Pelagij ac Lutheri errores acuto confodit gladio. Quid ais Lutheri? quid loqueris hæretice. Quidquid boni officio, Dei est, & ipse omnia operatur eo modo, vt nihil in eo sit quod meum esse censeam: nec vlla est in mea gratia, alia iustitia, quam ea quæ est in Christo &c. Mentis o proditor: sancti viri opus est bonum quod agit, eius est gloria, eius iustitia, quæ sanctus, quæ iustus esse traditur: in quantum qualitas quædam est, in anima eius residens, quæ reddat eam venustam gratamque diuinæ maiestatis oculis, sicut albedo corpori inhærens il-

X. Bona opera nostra sunt.

illud album efficit. Eius est ieiunium, oratio, merita, tam enim liberè illa peragit, vt propter hæc de iustitia cælesti possit præmium exigere, & cum Apostolo profari: *Bonum certamen certans, sursum consummanti fidem seruauit, in reliquo reposita. Mihi corona iustitia, quam reddet mihi Dominus in illa de iustis iudex.* Tanto mihi iure præmium debetur, vt illud mihi, sit Deus redditurus: quia iudex est iustissimus. Quid ais Pelagi: quid effusis Hæretice? Quidquid boni facio meum est, & opus est solius manus meæ, nec est, quod in eo præter liberam meam voluntatem aliud agnoscam principium. Perfide mentiris hæretice: maiorem enim in hoc si a diuina gratia partem sibi vendicet Deus, quæ tibi benignus ac currit, tecumque concurrit, quam omnes vires inæ naturales: iam enim hoc præmisi At ostolus. *Qui operatur in nobis & velle & perficere, pro bona voluntate.* Ipse est omnis in omni principium, cuius fauore motus hoc agere voluisti velle, & ipse est, qui vltimam illi addit manum & perfectionem: *Et perficere:* iam ex nunc te redarguit Apollolus: *Quis enim te deseruit? quid autem habes quod non accepisti? si autem acceperis, quid gloriaris quasi non accepisti? Promde quamuis gloriam, ob operis boni præstantiam, laudemque mereris: attamen tua non est principalis, nec tibi ob hoc, sed Deo debetur gloria principalis.*

§. 17. Fatere tua esse peccata: bonum autem de Dei manu provenire: illam cum David exalta, & non tuam cum Saule.

Hoc probè calluit vates David in diuina gratia, mysterijs super: o lumine copiosius illustratus: ait enim: *Incerta & oculta sapientie tua manifestasti mihi.* Virtutum illius celebrat Spiritus S, eucomia, eiusque heroica, & diuina describit opera meritorum: porro hoc vnum fuit, quod eum illa tanto digna censerentur præconio; in omnibus, tamen quæ laudabiliter gessit, confessionem laudemque Deo retulit vniuersam, agnosceus illum vt eorum auctorem, causamque principalem. *In opere confessionem dedit Saule, & Excesso in verbo gloria.* Multoties D. August. in psalmos expendit, quod duas confessionis species David cecinit: vnam scelerum suorum, & bonorum suorum operum alteram. Confessio criminum suorum ea erat, quæ fatebatur sua illa esse: hæc inquit David, aperto ore, mea sunt, eo quod lo-

XI. Bona opera nostra sunt.

Philipp. 2.

1. Cor. 4. 7

45

1. Ps. 50. 8.

Eccle. 47. 9

1. Dux confessionis species quæ David fatebatur sua esse peccata